

Posudek dizertační práce PhDr. Petry Kotkové: Sexuální funkce žen s Parkinsonovou nemocí. 1. LF UK, Praha, 2012

Autorka si pro svou dizertační práci zvolila dosud nedostatečně prozkoumané téma, kterým je sexualita žen trpících Parkinsonovu nemocí. Přestože incidence tohoto onemocnění narůstá, bylo sexualitě nemocných a jejich partnerů dosud věnováno málo pozornosti. Z tohoto pohledu lze hlavní cíl práce, kterým je výzkum charakteristik sexuálních funkcí, aktivit a sexuálního prožívání těchto žen, a jejich následné srovnání s kontrolním reprezentativním souborem, považovat za velmi smysluplný.

Jde o formulačně vyspělou práci působící kompaktním dojmem. Má jasnou logickou linku. V teoretické části práce autorka podává ucelené informace o Parkinsonově nemoci a sexualitě osob s touto diagnózou. Shrnuje základní výzkumné poznatky, které byly dosud v této oblasti učiněny jak v zahraničí tak u nás. Dále se věnuje základním faktorům ovlivňujícím sexualitu osob s Parkinsonovou nemocí s akcentem na proměnné psychologického charakteru. Závěr teoretické části práce pak věnuje i opomíjené oblasti, kterou je sexualita partnerek a partnerů osob s Parkinsonovou nemocí.

Empirickou část tvoří dotazníkového šetření u skupiny 48 žen s Parkinsonovou nemocí. Tyto ženy byly ve věku 45-59 let. Výsledky týkající se sexuálního prožívání a chování těchto žen pak byly částečně srovnány s výsledky výzkumu reprezentativního souboru českých žen odpovídající věkové skupiny. Autorka vhodně zvolila tři dotazníky zaměřené na sexuální funkci pacientek. Jednalo se o modifikovanou verzi Dotazníku sexuálního chování opakovaně užívaného v reprezentativních výzkumech Weisse a Zvěřiny, dále pak Dotazník sexuální spokojenosti GRISS a Dotazník sexuální funkce ženy FSFI. Formální zpracování dat je pečlivé, včetně tabulek a grafů. Statistické metody jsou použity adekvátně. Interpretace dat je racionální.

Autorka prokázala schopnost dobře se zorientovat v dostupné literatuře a současné poznatkové bázi vztahující se k tématu. Na práci shledávám pouze drobné nedostatky formálního charakteru (kumulace drobných chyb na str.5: detoxikač-ní, výsledkyepidemiologických studií, mozkupřes, poškozenémitochondrie, na str. 139 v sůsledku místo v důsledku, dále pak zbytečné opakování stejného citátu textu Rektora a Pohanky (2001) po čtyřech stranách textu na straně 62 a straně 66).

Práce přináší cenné a v našem odborném písemnictví ojedinělé poznatky o sexualitě žen s Parkinsonovou chorobou, data rozšiřují současnou poznatkovou bázi a jsou ve shodě s dostupnými znalostmi o tomto tématu. Na základě výpovědí žen trpících Parkinsonovou chorobou lze konstatovat tato zjištění: tyto ženy častěji referují o nadměrné sexuální potřebě, častěji se věnují alternativním sexuálním aktivitám oproti penilně-vaginálnímu spojení, uvádějí vyšší frekvenci masturbačních aktivit, častěji referují o poruchách

lubrikace, bolestech a nepříjemných pocitech při souloži a o větších potížích s dosažením orgasmu v porovnání s ženami ze srovnávacího souboru. Také partnerské vztahy těchto žen se jeví jako výrazněji narušené v souvislosti se sexuální problematikou. Referují o nespokojenosti týkající se komunikace s partnerem o sexuálních otázkách. Tyto ženy dále uvádějí zvýšený počet příležitostných partnerských vztahů i vztahů mimomanželských. Jejich sexuální spokojenost je výrazně nižší ve srovnání s ženami z kontrolního souboru.

Přínosná jsou doporučení, které autorka, na základě výše zmíněných zjištění, navrhuje pro oblast psychoterapie těchto žen i pro organizaci rekondičních pobytů. Stejně tak vytvoření informativního materiálu pro pacienty a jejich blízké, zmiňujícího specifika sexuálního života osob s Parkinsonovou nemocí, by mohlo přispět lepší kvalitě života nemocných a jejich blízkých. Podle citovaných studií je téma sexuálního života u těchto nemocných dosud velmi opomíjené i odborníky, kteří se věnují přímo léčbě těchto nemocných.

Jako možné téma k ústní obhajobě by bylo zajímavé zjistit, jak si autorka vykládá vyšší výskyt některých sexuálních poruch u žen s Parkinsonovou nemocí oproti srovnávacímu vzorku žen.

Po obsahové i formální stránce má práce velmi dobrou úroveň, autorka prokázala schopnost samostatně vědecky výzkumně pracovat. Dizertační práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 9.5.2012

 PhDr. Erika Gerlová, Ph.D.

<p>TERAPEUTIKA, s.r.o. Za Kačabkou 9, 102 00 Praha 10 IČ: 27915484, DIČ: CZ27915484 tel.: 773 533 777, 777 144 732 fax: 272 660 178 bankovní spojení 35-8958540247/0100</p>
--